

ת"פ 20893/09/17 - מדינת ישראל נגד מולטה גטהון

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 20893-09-17 מדינת ישראל נ' גטהון

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המאשימה: מדינת ישראל

נ ג ד

הנאשם: מולטה גטהון

בשם המאשימה - עו"ד יעל גבעוני

בשם הנאשם - עו"ד בנימין בן נתן

הכרעת דין

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

כתב האישום ומענה הנאשם

1. במועד הרלוונטי לכתב האישום שהה הנאשם בהוסטל לדרי רחוב בראשון לציון (להלן: ההוסטל). גב' מיכל ארבילי כחלון (להלן: מיכל) היא עובדת סוציאלית ורכזת היחידה להתמכרויות בקרית גת. גב' יעל אלון (להלן: יעל) היא עובדת סוציאלית ביחידה להתמכרויות בקרית גת. ביום 28.6.17 הגיעו מיכל ויעל להוסטל לישיבת ועדה שנקבעה מראש בעניינו של הנאשם. במעמד זה קילל הנאשם את מיכל ויעל בכינוי "שרמוטות". במהלך הדיון בועדה הוריד הנאשם שרשרת מצווארו והחל לסובבה סביב אצבעו באופן מאיים. בהמשך איים על מיכל באומרו "שעוד יגיע לקרית גת ויעשה את מה שהוא צריך לעשות, וכי הוא לא מתכוון לשבת בשקט. משהודע לו כי הקשר עם היחידה להתמכרויות מסתיים אמר הנאשם ש"מבחינתו הקשר מסתיים והוא יודע מה לעשות עם הקשר הזה". בצאתו מהחדר פגש הנאשם את יעל

ואיים עליה באומרו "את מחייכת, אני אמחק לך את החיוך מהפנים".

2. בתשובתו לכתב האישום (מיום 23.4.18) אישר הנאשם את שהייתו בהוסטל, את נוכחותו במקום במועד האירוע, ואת הגעתן של מיכל ויעל לצורך השתתפות בוועדה בעניינו. הנאשם כפר באמירות שיוחסו לו, ולחלופין טען כי גם אם ייקבע שאלו נאמרו, הרי שאינן עולות כדי איום.

ראיות הצדדים

3. מטעם המאשימה העידו מיכל, יעל, מנהלת ההוסטל גב' טובה אלקובי (להלן: טובה), אב הבית בהוסטל מר בוריס רבזין (להלן: בוריס) והשוטר שגבה את הודעתו של הנאשם (ההודעה הוגשה בהסכמה - ת/1). הנאשם העיד להגנתו ובאותו המועד (22.1.19) נשמעו סיכומי הצדדים.

דיון

התנהגות הנאשם בכניסה להוסטל

4. [במאמר מוסגר: הציטוטים מובאים כפי שנאמרו בדיון ותועדו בפרוטוקול, כולל שגיאות.] מיכל ויעל תיארו (כל אחת מנקודת מבטה) את התנהגותו המאיימת והתוקפנית של הנאשם מרגע שפגשו בו בכניסה להוסטל: "שאל בשביל מה הגענו. הסברנו למה באנו ואמר שאין צורך וקרא לנו שרמוטות. האשים אותי שבגללי הוא בעצם ברחוב ושאי שכנעתי את אמא שלו להוציא צו הרחקה. למרות ההתנהלות הזו החלטנו בכל זאת לקיים את הוועדה כדי לראות איך אפשר לעזור לו. ביקשנו מאב הבית להצטרף לוועדה. לשאלת בית המשפט למה, אני משיבה, כי היתה שם התנהלות אלימה. הדיבור, הטון, הקללות. היתה קללה שרמוטות. לא זוכרת אם היו קללות נוספות" (מיכל, עמוד 21 שורות 2-9); "הגענו להוסטל. אני ומיכל שהיא רכזת היחידה. הגענו עם האוטו נכנסנו למתחם. הוא כבר בחוץ אמר דברים לא נעימים. "למה הגעתם?" דיבר...משהו לא נעים. אמר כל מיני מילים, לא זוכרת מה" (יעל, עמוד 39 שורה 25 - עמוד 40 שורה 1); "שהוא קילל אותנו בחוץ היה חשש. לא הייתה חרדה ואמרתי את זה כבר קודם (יעל, עמוד 42 שורה 19).

5. טובה העידה ששמעה על הקללות: "הן הגיעו שתיהן קצת לפני, אז אחת העובדות אמרה לי שהוא קילל אותה...אמרה לי שהוא קילל אותן" (עמוד 10 שורה 27 - עמוד 11 שורה 1). "שנכנסנו לחדר הלכנו לפני שדניאל נכנס הם אמרו לי שהוא קילל אותם ואז היתה אפילו שאלה האם לקיים את הדיון או לא כי מדובר באלימות, ומאחר והם הגיעו במיוחד ובכל זאת רצו לעזור לו, הוחלט באמת לקיים את הדיון" (עמוד 13 שורות 13-15).

טובה העידה כי ביקשו מאב הבית בוריס להיכנס: "היתה מחשבה שכדאי שגבר יישב בחדר והעובדות שהגיעו מקרית גת גם ביקשו שהוא יישב בחדר. הן ביקשו שהוא יישב בחדר כי הן פחדו. לא ידענו איך זה יתפתח" (עמוד 14

שורות 18-20).

6. הנאשם בחקירתו הראשית (ובמענה לכתב האישום) כפר בטענה שקילל את מיכל ויעל (עמוד 45 שורות 25-31). מנגד, בהודעתו במשטרה היה פחות נחרץ. הוא כפר אמנם בטענה שכינה אותן "שרמוטות", אך אישר שיתכן כי שמעו אותו אומר זאת לחבר, אך לא עליהן: "אני לא אמרתי שרמוטות. אולי הן שמעו שרמוטות שאמרתי והן חשבו שזה עליהן. אני לא עמדתי מולן ואמרתי שרמוטות. אתה יכול לרשום את זה. הן היו בחדר נפרד דיברו ביניהן, אני הייתי מחוץ למשרד דיברתי עם חבר, אולי הן שמעו שאמרתי שרמוטות, אבל לא אמרתי עליהן" (ת/1 שורות 26-29).

בחקירתו הנגדית הנאשם אישר כי ייתכן שקילל את מיכל ויעל: "יכול להיות, לא זוכר. אבל לא פניתי אליה ישירות ואמרתי יעל שרמוטה. פניתי אליהם ישירות? הסתובבתי ואמרתי כוס רבאק אז מה? מה הבעיה?... יכול להיות שזרקתי איזו מילה. לא פניתי אליה זה לא נאמר לעברה... אז קיללתי... (עמוד 47 שורות 1-13).

7. אם לסכם ראש פרק זה, הרי שהנאשם לא כפר בכך שמיכל ויעל שמעו אותו מקלל, אלא שלטענתו הקללה לא הושמעה לעברן. מיכל ויעל מנגד העידו מפורשות כי שמעו את הקללה מוטחת כלפיהן. הן חוו את התנהגותו של הנאשם בשלב זה כהתנהגות לא נעימה, אלימה, ואף סיפרו על כך בזמן אמת לטובה, שהעידה כי שמעה על כך מאחת מהן. עדויותיהן של עדות התביעה בעניין זה משתלבות זו בזו ומהימנות עלי, ועדותו של הנאשם עצמו יש בה כדי לחזק את גרסת המאשימה. מכאן מצאתי לקבוע כי הנאשם קילל את מיכל ויעל כאמור בסעיף 4 לכתב האישום. אין טענה כי הקללה עולה כדי איום.

התנהגות הנאשם במהלך הפגישה

8. טובה העידה על התנהגותו המאיימת של הנאשם ותגובתן המפוכחת של מיכל ויעל: "שנכנסנו לחדר כולנו אז אני התחלתי את השיחה ושאלתי אותו מה שלומו ומה קורה. אז הוא אמר לי בלי חרטומים תגיד לי מה שאתן רוצות להגיד. ואז פנתה אליו מיכל, לא לא מיכל, יעל, סליחה מיכל פנתה אליו בתחילת השיחה ואז הוא אמר לה איתך בכלל אני לא רוצה לדבר.... במהלך הפגישה אני גם זוכרת שהוא אמר אני יודע איפה אתן יושבות ואני גם אדע למצוא אותכן. לשאלת בית המשפט למי הוא אמר, אני משיבה, לעובדות מקרית גת...אני רק יכולה להגיד שהם ממש פחדו לצאת מהמשרד לאוטו ואב הבית ליווה אותם" (עמוד 11 שורות 1-13). אשר לניסוח דבריו המאיימים של הנאשם כלפי מיכל ויעל הופנתה טובה על ידי הסנגור לדבריה במשטרה, ואישרה את תוכנם בנוסח שונה מעט מזה שהובא בחקירתה הראשית, תוך שהדגישה את תחושת האיומים שעלתה כתוצאה מדבריו של הנאשם (עמוד 15 שורות 9-29, עמוד 17 שורות 25-28).

9. מיכל העידה על התנהגותו ודבריו של הנאשם: "במסגרת הוועדה דניאל ישב כולו כשהוא מרוח על הכיסא, רגליים מפוסקות, גלגל שרשרת על האצבע. ששאלנו אותו מה קורה איתו במסגרת הוא אמר שנהיה ממוקדים ולא נשאל שאלות לא רלוונטיות...פרסנו בפניו כל מיני אופציות של טיפול ושיקום. הוא אמר שהוא לא רוצה שום דבר... הוא אמר שהוא יגיע לקרית גת ויעשה מה שצריך לעשות ולא ישב בשקט. אחרי שהסברנו לו שאם הוא לא בוחר באחת

האופציות הטיפוליות שהוצעו ובאמת הוצעו לו כמה, אנחנו נאלצים להפסיק את הקשר עם היחידה. בתגובה הוא אמר שהוא יחליט איך הקשר הזה נגמר או משהו בסגנון הזה, אני לא זוכרת בדיוק את הניסוח... הייתה אווירה מאיימת, מתוחה, לא נעימה (עמוד 21 שורות 12-23).

לשאלת ב"כ המאשימה מדוע היא מפרשת את הדברים כמאיימים השיבה: "מהטון דיבור. מהשיח באותה וועדה. כל ההתנהלות באותה ישיבה. הישיבה, אופן הישיבה, חוסר שיתוף פעולה עם מה שהצענו. האמירות שיש בהם גוון של איום. נכון שהוא לא איים בצורה ברורה, אבל גם אני לא אשב בשקט ואגיע לקרית גת ואני יודע מה לעשות, בהקשר לדברים שנאמרו, זה היה איום, זה לא היה אני יודע מה לעשות אני יודע את התהליך" (עמוד 21 שורות 24-29).

לשאלת ב"כ הנאשם בנוגע למשמעות דבריו של הנאשם: "ש. את אמרת במשטרה (שורה 7) "ואמר שעוד יגיע לקרית גת ויעשה מה שהוא צריך לעשות והוא לא מתכוון לשבת בשקט". יכול להיות שהוא התכוון לכך שהוא ילך לקרית גת וידרוש את הזכויות שלו? ת. יכול להיות שלזה הוא התכוון. באותו רגע זה לא היה נשמע משהו כזה. זה היה נשמע בטון מאיים" (עמוד 26 שורות 26-28).

10. יעל העידה על ההתרחשות בתוך הוועדה: "באיזשהו שלב הוא זרק שמה "אני אדע איך לסיים את הקשר. אני אגיע לקרית גת ואדע איך לסיים את הקשר". גם בתוך הוועדה הוריד איזו שרשרת והתחיל לסובב. היה שם משהו מאיים" (עמוד 40 שורות 3-5); "הייתה שם אווירה של תוקפנות, כמו שאמרתי, השרשרת, הדיבור שלו, דיבור תוקפני. המבטים שלו" (עמוד 40 שורות 27-28). כשהתבקשה על ידי ב"כ הנאשם להתייחס לגרסת הנאשם, לפיה ביקש לבוא לקרית גת כדי לעמוד על זכויותיו, השיבה: "לא. אני אגיע לקרית גת ואני אדע איך לסיים את הקשר, זה לא לבוא ולקבל את הזכויות" (עמוד 43 שורה 21).

11. בוריס (אב הבית) לא זכר את המילים המדויקות שנאמרו על ידי הנאשם, אך זכר תחושת איום מובהקת: "...אני לא זוכר כל המילים שהוא אמר, עבר זמן, אבל מה שאני זוכר שהוא איים על העובדות סוציאליות ומה שאני זוכר מילים שהוא אמר נראה מה יהיה בקרית גת שאנחנו נחזור. הן פחדו... אני חשבתי שזה איום, לפי דעתי כן. איום. עם האינטונציה שהוא אמר. אני חושב שזה איום" (עמוד 28 שורות 14-19).

12. הנאשם בהודעתו במשטרה לא כפר באמירה ש"גיע לקרית גת ויעשה מה שהוא צריך לעשות", אלא הסביר כי התכוון לכך שיגיע לקרית גת וינסה לקבל סיוע בשכר דירה באמצעות הרווחה (ת/1 שורות 32-39). הוא כפר באמירה שהוא "יודע מה לעשות עם הקשר הזה" (ת/1 שורות 42-44). בעדותו בבית המשפט חזר על טענותיו (עמוד 46 שורות 12-4, עמוד 48 שורות 23-30).

13. ב"כ הנאשם ביקש לפרש את דברי הנאשם בהתאם לגרסתו, כי לא התכוון לאיים על מיכל ויעל, אלא לעמוד על זכויותיו. לחלופין ביקש לראות בדברי הנאשם זוטי דברים, שאינם מצדיקים הרשעתו בעבירת איומים.

14. עבירת האיומים מוגדרת בסעיף 192 לחוק העונשין: "המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו - מאסר שלוש שנים".

הלכה ותיקה עמנו כי "הקביעה אם תוכן הביטוי הוא מאיים נעשית על פי אמת מידה אובייקטיבית. הבחינה נעשית מנקודת מבטו של האדם מן היישוב, המצוי בנסיבותיו של המאיים, ולא על פי אמת מידה סובייקטיבית ומנקודת מבטו של המאיים בלבד.... לפיכך כדי לקבוע אם תוכן הביטוי עולה כדי איום, על בית המשפט לבחון "...אם יש בדברים כדי להטיל אימה בלבו של אדם רגיל מן היישוב בנסיבותיו של האדם שנגדו הופנה האיום" (רע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 95, 109, סעיף 12, על האסמכתאות המפורטות שם, להלן: עניין לם).

15. אני מקבל את עדויותיהם של עדי התביעה באשר לתוכן דבריו של הנאשם (חרף השוני המסוים בנוסח הדברים, כפי שהובא מפי כל אחד מהעדים). כן אני מקבל את גרסת עדי המאשימה באשר לאופן בו יש לפרש את דברי הנאשם, כאמירות מאיימות שהיה בהן כדי להפחיד אדם אובייקטיבי שהיה בא בנעליהן של מיכל ויעל. העדויות היו עקביות, נהירות, וניכר כי העדים דיברו מזכרונם ותיארו הן את תוכן הדברים והן את תחושותיהם בזמן אמיתי. מצאתי כי אין למי מהעדים סיבה להעליל על הנאשם. כולם תיארו תחושת איומים ופחד כתוצאה מדבריו של הנאשם: הן מיכל ויעל שהיו מושא האיומים, והן הנוכחים במקום: טובה ובוריס, ששמעו את הדברים ותיארו את התחושה כצופים מהצד. אינני מקבל את טענת הנאשם כי לא התכוון להפחיד, וכי הודיע על כוונתו לממש את זכויותיו.

אינני מתעלם מהסיטואציה בה היה נתון הנאשם, מכך שההודעה על סילוקו מההוסטל העמידה אותו במצב מורכב. עוד אינני מתעלם ממיהותו של הנאשם, נרקומן דר רחוב, ומיכולתו המוגבלת להתמודד ולהכיל את המצב אליו הביא את עצמו. ועם זאת, אין בכך כדי להוות הגנה ממשמעותם המאיימת של הביטויים אותם נקט כלפי מיכל ויעל. מדובר באיומים שהושמעו כלפי עובדות סוציאליות, שכל אשמתן בכך שניסו לסייע לנאשם להיגמל מהתמכרותו לסמים ואלכוהול, סיוע שהנאשם דחה בשתי ידי. על בית המשפט לתרום את חלקו במיגור התופעה המגונה של אלימות כלפי עובדי ציבור, ואיומים הם כידוע ביטוי אלימות מילולי, ולעתים רבות שלב מקדים לאלימות פיזית. היטיבה לבטא זאת יעל בתשובתה לב"כ הנאשם: "אז כל אדם מתוסכל יכול לאיים את (צ"ל על - ג"א) העו"ס שלו ולהאשים אותה ונראה לאן נגיע" (עמוד 43 שורה 4).

התנהגות הנאשם לאחר הפגישה

16. יעל העידה כי לאחר הפגישה "אני יצאתי החוצה. הוא לא היה בחוץ. פתאום הוא הגיע מאיפה שהוא והוא זרק משהו "אני אמחוק לך את החיוך מהפנים". אני ומיכל יצאנו מהמקום די מפחדות" (עמוד 40 שורות 5-7). "כל ההתנהלות הייתה מאד לא תמימה ומאד תוקפנית. אני לא רואה בזה שום דבר תמים. למחוק את החיוך מהפנים או להגיד אני יודע מה לעשות ולכן לחזור זה לא נראה לי תמים" (עמוד 41 שורות 1-3). גם במהלך חקירתה הנגדית עמדה על כך שהדברים נאמרו, והדגישה כי מדובר באמירה מאיימת ומפחידה. יעל סיפרה כי הייתה לבדה בזמן שהנאשם אמר לה את הדברים.

מיכל סיפרה אף היא על האמירה, אך בחקירתה הנגדית אישרה כי ייתכן שזכרונה בגד בה, וכי אפשר ששמעה על כך מיעל (עמוד 22 שורות 4-30). טובה סיפרה אף היא על דברי הנאשם ליעל, אך לא טענה כי שמעה אותם ישירות מפיו (עמוד 11 שורות 10-11).

17. הנאשם בהודעתו במשטרה כפר בטענה כי אמר את הדברים ליעל (ת/1 שורות 47-48), וחזר על גרסתו בעדותו לפניי, אלא שאז הוסיף אמירה אחרת שלא בא זכרה בחקירתו במשטרה "צוחק מי שצוחק אחרון" (עמוד 46 שורות 13-16).

פרט נוסף בעדותו של הנאשם (שלא נאמר בחקירתו): הוא הציע לפצות את מיכל ויעל על עוגמת נפש (עמוד 46 שורות 1-3, עמוד 49 שורות 19-26).

18. במחלוקת שנפלה בין יעל והנאשם בשאלה האם האחרון אמר את הדברים המיוחסים לו לאחר הפגישה, אני מאמין ליעל ומבכר את גרסתה על פני זו של הנאשם. אבהיר: ראשית, אין ליעל סיבה כלשהי להעליל על הנאשם. שנית, האמירה המיוחסת לנאשם מהווה המשך ישיר של התנהגותו החל מרגע הגעתן של מיכל ויעל להוסטל: הקללה כלפיה לפני הפגישה, האמירות וההתנהגות המאיימת במהלכה, ולבסוף האיום כלפי יעל לאחר הפגישה. שלישית, תגובתו המתפתחת של הנאשם, אשר בתחילה כפר באופן מוחלט באמירה, ובהמשך הוסיף גרסה חליפית ("צוחק מי שצוחק אחרון"). רביעית, הצעתו של הנאשם לפצות את מיכל ויעל, חרף העובדה שכפר במיוחס לו, מהווה ראשית הודיה.

19. לאחר שקבעתי כי הנאשם אמר את המיוחס לו לאחר הפגישה (סעיף 6 לכתב האישום), מצאתי כי האמירה עולה כדי איום המהווה, כאמור לעיל, המשך של האיומים שהושמעו כלפי מיכל ויעל במהלך הפגישה. אמנם, האמירה כשלעצמה, במנותק מן ההקשר בו נאמרה, איננה בהכרח אמירה מאיימת. ואולם בחינתה בהקשר הרלוונטי מובילה למסקנה אחת ויחידה, כי מדובר באיום. ראו עניין לם בסעיף 12: "בחינת תוכנו של הביטוי אינה מתבצעת במנותק מן הנסיבות אלא בתוך ההקשר שבו ניתן הביטוי. בית המשפט יבחן את הנסיבות שאפפו את מסירת הביטוי ואת הנסיבות שבהן הוא נקלט. כמו כן יבחן בית המשפט את המסר שהיה גלום בביטוי (פסק דין חמדני [4], בעמ' 416)".

תוצאה

20. מצאתי לקבוע כי הנאשם אמר את כל המיוחס לו בכתב האישום, וכי אמירות אלו (למעט המפורט בסעיף 4) עולות כדי עבירת איומים. לפיכך אני מרשיע את הנאשם בעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

ניתנה היום, כ"ד שבט תשע"ט, 30 ינואר 2019, במעמד הצדדים